

ענשיית מעשה שכל טירוף

צילום מיכאל צדוקי

יחנניה פרץ, נכנס אל תוך "רנו" בוער והציל שתי לוחות וקצינה ממוות איום. על המעשה קיבל צל"ש לוח פיקוד הדרום. "זה היה מצע טירוף מציד. הזעקות שלהן זו אותי. אני לא יודע אם היום הייתי יכול לנהוג כך. חושב שלא. כי לו הפיצוץ היה מקדים בכמה שניות ארבעה חיילים מתים"

מאת עינת ברקוביץ

בקול רגוע. אחת מהן, מול שמה, נכ" וותה בצורה קלה מאד. השנייה, איריס, נשרפה ברגליים. גם מצבה היה קל. ברכב נשארה הנגה, רס"ן נטע. היא הייתה קשורה בחגורת-הבטיחות ולא יכולת להוציא אותה. הושטתי לה יד. הכל היה אפוף להבות. צעקו לי, שה-רכב עומד להתפוצץ. השתחלתי פני-מה אל תוך הרכב. ניסיתי לשחרר אותה. פתאום היה גל חום נורא, והייתי מוכרח לקפוץ החוצה. חזרתי מיד, שלא תחשוב שויתרתי והשארתי אותה שם. איכשהו הצלחתי לשחרר אותה וגררתי אותה החוצה. היא הייתה שרר-פה קשה ברגליים. אני לא נכוותי כלל. כשהתרחקנו מן הרכב, הייתה התפור-צצות אדירה. להבת-אש ענקית. המ-כונת התפוצצה."

רגע ההתפוצצות היה בשבילי הלם. פתאום אתה מבין, שיכולת להישרף חיים, שהיית כל-כך קרוב למוות. זו לא הייתה פעם ראשונה שראיתי אש ואנשים פצועים. אני לחמתי בלבנון וראיתי חברים נופלים. ובכל זאת, זה היה הלם. הסמיכות הזו שלך למוות. אחר-כך, בדרך תבנית, נוכחתי פתאום שאני לא זוכר כלום. מין ריקנות כזו. לא זכרתי פרצופים, לא שמות. לא ידעתי איך נראות הבחורות האלו, ש-בשבילן כמעט נהרגתי. הייתה בי סק-רנות עצומה."

ב, להיות צופה" בזמן תאונה. אתה עור-מד בצומת, מכונות עוברות, אנשים מדברים, השמש זורחת. ואז פתאום אתה רואה את זה קורה. לא מספיק אפילו לצעוק. מסביבך נהיה מין שקט, ואתה מסתכל אל אחרים, לראות אם גם הם ראו את האסון.

"עמדי שם מהפונט אל האש. פי-תאום החלו הזעקות מן המכונות. זע-קות אימים. אף פעם לא אשכח את הצליל שלהן. צריחות של אדם, העומד מול המוות, מול אש. זעקות של אני-שים שנשרפים.

"הזעקות הוויזו אותי. הפכו את הת-אונה למשהו מוחשי, פה, עכשיו. היו שם עוד אנשים, אבל אני הייתי החייל היחיד. היחיד, במידים, שבוע לפני ה-תאונה קראתי בעיתון על תאונה אחר-רת, בערבה, שבה נשרפו חיים שני אחים. בצומת ינון חזרו אלי הכותרות, התמונות, הזוועה. הזעקות מן המכו-נית נמשכו והתחלתי להתקרב אליה. מישוה צעק אלי להתרחק, כי אני אש-רף חיים. מן המכונת צרחה בחורה: אני נשרפת. הצילו, אני לא רוצה ל-מות. לא יכולתי לעמוד מן הצד ול-הביט."

קרוב למוות

מפעולות החילוץ הוא זוכר רק עור-בדות יבשות. פרצופים, מלים, רגשות. הכל נמחק לגמרי. "ניגשתי אל הרכב, שהיה חסור על צידו, גתנתי מעליו ו-פתחתי את הדלת. הכל היה מלא אש. בפנים היו שלוש חיילות, אחת למטה ושתיים מעליה. קודם כל, הוצאתי את הבנות שהיו למעלה. הן היו בהלם, ב-היסטריה. היה צריך לתת יד. לדבר

גן חנניה פרץ לא אהב גיפורים. בפירוש לא. כשבוע לאחר שזכה ב-צל"ש לוח פיקוד ה-דרום, מוצא הצעיר בן ה-27 ושהו מן השירות והופר-האחריות ים של מעשי נכורה עילאית. ידו לך שאני ניבור. הרי הצלתי ורשתי חיילות מתוך רכב בוער, לפני התפוצצות אדירה. הצלתי זיהן. אבל האמת היא, שפעלתי ב-לפול ופערת-רוחות. זה היה ה טירוף. יכולתי להישרף חיים. ו חנניה פרץ איש רציני. שקול בוקר תאונת-הדרכים זכור לו בפרטי-פרטים. סיפור המעשה, נשמע כמעט מדוקלם, מנוטר, אור: מכונת אחת הגיעה מימין, ה משמאל, רכב התהפך, אש, גי-סחבת, הרמתי, אמרתי. רשימה ולוגית של עובדות. את התחו-התמחשבות הוא לא ממנה לחשף. לא אב-טיפוס של גיבור. בכלל אהב גיבורים וסופרמנים, הוא יר, התחושות שלי רחוקות ממה שים מצפים מבחור שקיבל י."

עמונה-עשר בספטמבר אשתדך, תאונת-הדרכים, היה סגן חנניה בצומת ינון הדרומית, בדרכו ה-אל מושב חלמי יחיאל, הוא ה-לטמפ. מכונת צבאית, מדגם "הגיעה מכיוון צפון. ריקשה צ-יצאה משדה-התעופה חצור. כ-הייתה התנגשות ומכונת ה-ו" התהפכה על גגה ותחליקה, ת דרך, כשהיא הפוכה. לבסוף ג-על צידה והחלה לבעור. גן חנניה פרץ עמד בצידה השני הצומת. צופה. "יש משהו מזוהר

בבית-החולים פגש את איריס, מול ונטע. הציג עצמו כ-,חנן, הבחור מה-צומת". לדבריו היה משהו מביך בסי-טואציה. "בזמן התאונה נפלו כל המ-חיצות של נימוס. פתאום אתה פוגש את הבחורות, שאליהן דיברת, אותן הרגעת, סחבת, הרמת — והן זרות לך. הפגישה הראשונה הייתה בפירוש מבי-כה, בשבילי ובשבילן."

אחר-כך פגש את ההורים, המשפ-חות, את ילדיה הקטנים של רס"ן נטע. עם ההיכרות באו התודות. קרובי-ה-משפחה הרעפו עליו מתנות ודברי-תודה. הפעם — לא נבור. "זה הדבר הכי טבעי שבעולם. אחרי שהצלתי את הבנות, הם רצו להביע תודה. אני קיבלתי זאת בטבעיות, בלי לעשות מזה עניין. במקומן לא הייתי נוהג אחרת."

מעשי טירוף

אחרי התודות באו פרס הקרן על-שם גנוס דביר, הפירסום והצל"ש. "אנחנו משפחה שקטה, המנהלת או-רחיים פשוט ושקט. אחרי העניין אמא שלי שמחה. גם על שהצלתי אח-הבחורות וגם על שיצאתי מהעניין ב-שלוש. לא פירסמתי את העניין. במו-שב ובחידה שלי לא ידעו על כך. לשוטרים, שבאו לשטח התאונה, היתד העדות שלי ועדותם של אנשים נוס-פים, שהיו עדים לתאונה. לפרס הקרן על-שם גנוס דביר המליצו עלי באתי לוועדה, סיפרתי את הסיפור, ו-קיבלתי את הפרס. הטקס פורסם בעי-תונים ולאנשים נודע על העניין. אחרי-כך בא עניין הצל"ש. שוב הייתה ועדה אמרתי מראש, שאני לא מחפש פרסים. היה לי נעים לקבל את הצל"ש. אני מתכנן קריירה צבאית. הצל"ש בודאי לא יזיק לי. אבל למקבלי צל"ש יש תווית של גיבורים לאומיים. כאלו ש-באופן מפוכח היו מוכנים למסור נפ-שם. אני לא גיבור כזה, בפירוש לא."

מאז אותה תאונה חלפו עשרה חו-דשים. עם איריס ומול נותק הקשר. נטע הפכה לידידה של ממש. "אנחנו לא מדברים על התאונה. לפעמים, מו-כירים בדרך אגב. כשאני רואה את שני השובבים שלה מכשבים אותה, זו תמיד עושה לי טוב על הלב". הוא מספר. אל מאורעות התאונה הוא עדיין חוזר מפעם לפעם. מנתח אותם, שואל שאלות. "אני חושב על זה הרבה. המ-עשה שלי, ואני אומר את זה במלוא האחריות, היה מעשה של טירוף. אני לא יודע, אם היום הייתי יכול לנהוג באותה צורה. אני חושב שלא. בסך-הכל היום זה נשמע יפה: שלוש חי-ילות ניצלו ממוות. אבל יכול היה לה-יות אחרת. לו היה הפיצוץ מקדים ב-כמה שניות, היו ארבעה חיילים מתים, במקרים כאלה אתה לא שקול. יע-עניין של רגש ומצפון. חשבתי הרבו-גם על הסטראוטיפ של גיבור. אני לא גיבור. אני רוצה לחיות. הזעקה ש-הבנות מתוך האש: "הצילו, אנחנו נ-שרפות, אנחנו לא רוצות למות, תח-זירה אותי אל האש. יש משהו בסיס-מאד ברצון לחיות. אני לא חושב, ש-קיים באמת מישוה, שבאופן מחושב ושקול מסכן את עצמו. אני חושב, ש-מעשי הגבורה הם מין מעשי טירון כאלה, כמו המעשה שלי."